

[Justitsministeren.]

erklæret, at Nægtelse af de fremsatte Kravs Opfyldelse utvivlsomt vilde have medført Voldshandlinger eller andre Overgreb.

Agermose og Due arresteredes den 3. Februar 1931 og løslødes efter Undersøgelsens Afslutning den 5. Marts 1931. Jeg ved ikke, om Due endnu er Medlem af den kommunistiske Organisation, men noget meget værdifuldt Medlem kan han ikke have været, hvilket jeg senere skal oplyse. Agermose er ekskluderet af Kommunisternes Parti.

Ved Højesteretskendelse den 20. Maj 1931 blev det bestemt, at Domsforhandlingen skulde finde Sted uden Medvirkning af Nævninger, da Sagen ikke angik en politisk Lovovertrædelse. Ved Landsrettens Dom af 3. Juni 1931 ikendtes Agermose for voldelig Forstyrrelse af Byrådsmøde ifølge Straffelovens § 112, 2det Stykke, en Straf af Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 6 Maaneder. Sagen paaankedes til Højesteret, som den 10. Oktober 1931 forhøjede Agermoses Straf til Forbedringshusarbejde i et Aar. Derimod paadømte Højesteret først Dues Sag den 23. Maj 1932, fordi han havde været underkastet mental Observation. Straffen blev fastsat til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 6 Maaneder, idet Højesteret ligesom Landsretten tog hans lettere Aandssvaghed i Betragtning som strafformildende Omstændighed, jfr. Straffelovens § 39.

Straffelovens § 39 siger:

„En ringere Straf end den lovbestemte bliver at anvende paa Taaber eller andre Personer, der, om de end ikke mangle al Bevidsthed, dog paa Grund af særegne Tilstande, som have Indflydelse paa Villiens Frihed, ikke kunne antages i Gjerningens Øjeblik at have været i Besiddelse af den Tilregnelighed, der findes hos voksne og sjælsunde Personer.“

Det er den Paragraf, man i Almindelighed kalder Taabeparagraffen.

For begge de domfældtes Vedkommen- de har Højesteret ikke blot anvendt Straffelovens Bestemmelse om Forstyrrelse af Byrådsmøde, men tillige, i Modsætning til Landsretten, Bestemmelsen om ulovlig Tvang, § 210, som handler om

„den, som ved Vold eller Trusel om Vold tvinger en Anden til at gjøre, taale eller undlade . . .“

For at bedømme disse Mænd og flere af de andre, som jeg kommer til at omtale, er det nødvendigt at se paa deres Fortid for at kunne dømme om, hvorvidt disse Mænd er politiske Martyrer for Kommu-

nismens Sag, eller om de er noget helt andet. Jeg skal, hvor det lader sig gøre, naar jeg gør Rede for disse Mænds Fortid, undlade at nævne deres Navne for ikke at gøre dem større Fortræd end nødvendigt, men i dette Tilfælde, hvor der kun er to, er jeg nødt til at sige det, som det er.

Agermose var ikke tidligere straffet, men derimod var Due — ja, saadan kaldes han, han hedder altsaa Edvard Petersen — begyndt tidligt. Da han var 16 Aar, blev han fritaget for Tiltale for Tyveri, men havde altsaa begaaet det. Senere blev han i 1926—27 straffet for Tyveri med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i henholdsvis 20 og 80 Dage. Der fastsattes ogsaa i disse Tilfælde forholdsvis ringe Straffe under Hensyntagen til, at han ifølge Embedslægens Erklæring maatte anses for aandsvag i lettere Grad. Jeg kan ikke tænke mig, at en saadan Mand kan anses for at være en Mand, som begejstret kan gaa ind i Kampen for omfattende Samfundsreformer, det kan han neppe have synderlig Begreb om!

Naar det gik saa galt, som det gik i Nakskov ved den Lejlighed, skyldtes det, at Politistyrken den Aften var samlet paa Politistationen, hvor den fra de Lytteposter, den havde ude paa Torvet, stadig fik Meddelelse om, at alt var roligt. De var kun ude paa Torvet og kunde ikke vide, hvad der foregik inde i Byrådsalen, saa meget mindre som den fungerende Borgmester — det var ikke den virkelige Borgmester, men en anden, der fungerede for ham — kom ud paa Altanen, hvad han følte sig tvunget til for at berolige Mængden med, at Byrådet straks vilde behandle den omstridte Sag. Derfor kunde det lykkes en Mand som Due at spille den Rolle, han gjorde den Aften. Jeg tror ikke, det kan lykkes Kommunisterne at hæve ham op til at være en Samfundsreformer.

Jeg kommer derefter til Nakskov-Sag Nr. 2 om Vold mod Politiet. Dermed forholder det sig saaledes: Torsdag den 30. April 1931 forbød Politimesteren i Nakskov Kommunisterne at holde Møde paa Byens Torv den 1. Maj. Grunden til Forbudet var, at Politimesteren havde faaet oplyst, at Agermose var den drivende Kraft ved Mødets Planlæggelse, og efter sit Kendskab til ham maatte Politimesteren gaa ud fra, at Mødets Formaal ikke var af politisk Karakter, men var at foranstalte Optøjer. Politimesteren ansaa det derfor for nødvendigt af Hensyn til Opretholdelsen af Ro og Orden i Byen at forbyde Mødet. Da Mødet alligevel søgtes gennemført, skred Politiet